

HET KARAKTER VAN DE KERKBRINK HERSTELD

door F.F.M. Repko

Eigen Perk 1997, 3, p. 120-122

HET KARAKTER VAN DE KERKBRINK HERSTELD

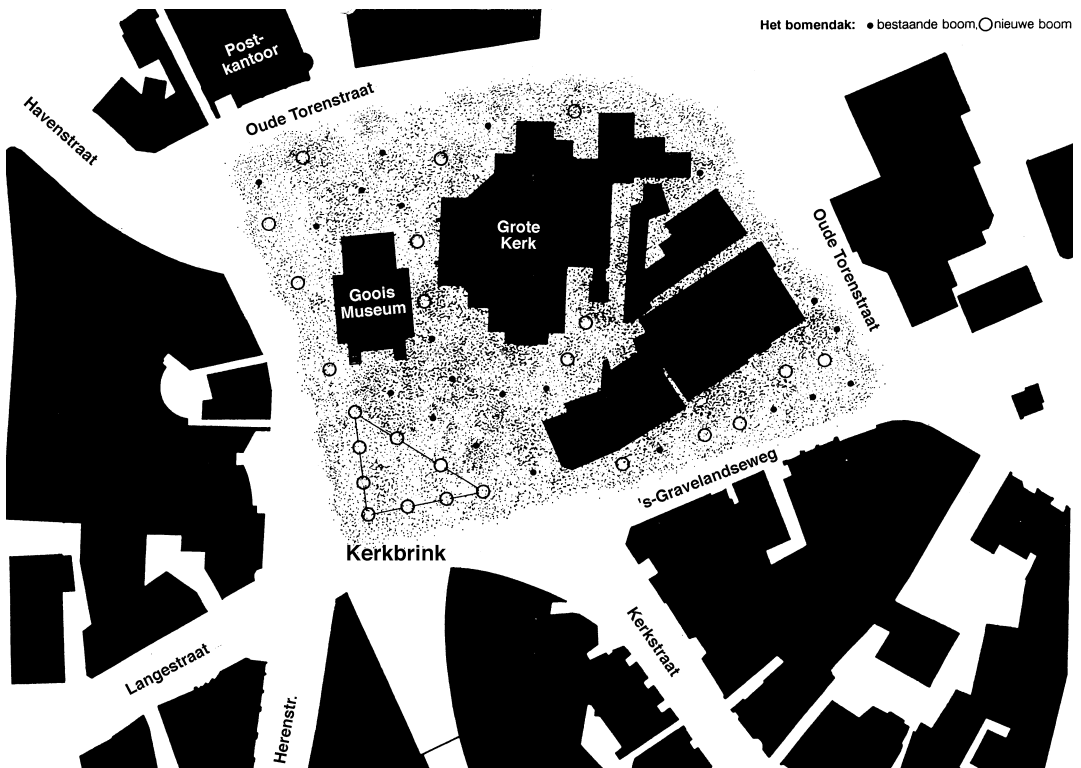
door F.F.M. Repko

Het was opvallend hoe de Groest weer zijn karakter hervond na de aanplant van volgroeide kastanjbomen en na het aanbrengen van andere inrichtingselementen zoals bestrating, verlichting en straatmeubilair. De bebouwde omgeving ontleent zijn identiteit immers niet alleen aan stedenbouw en architectuur maar ook aan de wijze waarop het geheel is "ingericht". De inrichting van een straat of wijk kan de sfeer maken of breken. Vergelijk de huidige kale Langestraat met de foto's uit het begin van deze eeuw! Toen dan ook de Kerkbrink op de schop ging was dat voor *Albertus Perk* aanleiding om bij de gemeente extra aandacht te vragen voor de inrichting van het hart van ons dorp.

Ook wanneer het winkelcentrum en de ondergrondse parkeergarage als belangrijke nieuwe elementen op de Kerkbrink zijn gerealiseerd zal

veel karakteristieke bebouwing aldaar nog steeds aanwezig zijn: het oude Raadhuis, de Grote Kerk met tuinhuis en het oude postkantoor, thans restaurant De Kerckbrink. Boven de garage zullen de "Spijkerpandjes" weer worden opgebouwd. Naast deze monumenten zijn er echter een aantal stedenbouwkundige elementen die het historisch karakter van de Kerkbrink eveneens bepalen:

- het hoogteverschil tussen de kerk (10 meter boven Amsterdams Peil) en de Herenstraat (8 meter boven NAP), waardoor een bijzondere ruimtewerking ontstaat,
- de driehoekige vorm van het plein die verwijst naar de oude functie ervan van samendrijfplaats van het vee,
- het net niet in het midden staan van het oude Raadhuis, een gevolg van de 19e-eeuwse verbouwing

- het ontbreken van zichtlijnen, waardoor het plein zo verrassend is. Al verder lopend heeft de wandelaar steeds weer nieuwe doorkijkjes.
- en de rooilijnen die in hun grilligheid karakteristiek voor Hilversum zijn.

Al sinds 1992 heeft onze vereniging zich moeten verweren tegen stromingen die het unieke karakter van de Kerkbrink wilden aantasten. Er waren serieuze plannen om er een "mooi" rond plein van te maken met "heldere" zichtlijnen en het Raadhuis in het midden.

Albertus Perk was dan ook verheugd toen de gemeente ons uitnodigde om over de herinrichting van de Kerkbrink mee te denken. Voor de directe regie van het inrichtingsplan is de landschapsarchitect Ing. B. Doedens uit Ouderkerk aan de Amstel in de arm genomen. Met hem hebben we vanaf het begin een intensief overleg kunnen ontwikkelen.

Het hellend karakter van het plein wil Doedens accentueren door middel van een vijftal "klinkertapijten" die voor de belangrijkste gebouwen zoals het

Raadhuis en de Kerk worden uitgespreid. Deze vijf tapijten komen samen in het centrum van het plein waar dan een nog nader te ontwerpen extra accent zal worden aangebracht. Een bomendak over het plein en omgeving dat tegelijkertijd beslotenheid en doorzicht biedt zal een ander belangrijk onderdeel van de herinrichting vormen. De Kerkbrink moet weer lommerrijk worden! De bomen zullen zodanig worden aangeplant dat zij evenals vroeger weer een driehoek vormen. De panden op het plein worden zoveel mogelijk voorzien van ijzeren hekjes die voor het oude dorp zo kenmerkend waren. Goede voorbeelden daarvan zijn nog te vinden voor de kosterwoning in de Oude Torenstraat, voor de boerderij van Houtman en voor sommige panden in de Bussumerstraat. In de plannen van Doedens worden in ieder geval hekjes aangebracht voor de Spijkerpandjes en voor het restaurant bij het nieuwe winkelcentrum. Discussie is er nog over de positionering van het hek voor de Grote Kerk. Doedens neigt naar een hek dicht bij de kerkmuur. Vooral uit historische overwegingen pleit *Albertus Perk* sterk voor het

behoud van het huidige hek dat immers de erfafscheiding vormt van het enige kerkhof in Hilversum gedurende de periode van 1481 tot 1793. Gedurende drie eeuwen zijn de Hilversummers van alle kerkelijke gezindten daar begraven. Omdat uit die periode nog zo weinig is overgebleven luidt ons advies: zo laten! Er is nog een tweede argument voor dat standpunt. Het hek op de huidige plaats geeft een grotere ruimtewerking dan een hek pal tegen de kerkmuur, zeker wanneer de ruimte tussen hek en kerk geschoond gaat worden van alle laurierstruiken die daar thans nog staan.

Bij de herinrichting van de Kerkbrink betreft Doedens ook het stuk Langestraat vanaf de Brinkweg. De stedenbouwkundige samenhang van dit stuk met de Kerkbrink zal aanzienlijk versterkt worden. Een resultaat op korte termijn zal het opheffen zijn van het isolement waarin de boerderij van Houtman verkeert. Ook voor de samenhang met het gebied tussen Herenstraat, Laanstraat en het meer

oostelijk deel van de Langestraat openen zich gunstige perspectieven. In dit gebied gaat de Stichting Hilversum, Pas Op! belangrijke activiteiten ontplooiën. Er bevinden zich daar nog veel restanten uit de tijd dat Hilversum een weversdorp was. Zouden we overigens deze buurt niet “Weversbuurt” kunnen gaan noemen? De ingesloten benaming “historisch buurtje” is niet alleen wat denigrerend maar ook historisch gesproken onzin.

De nieuwe plannen voorzien in de aanplant van bomen en het doortrekken van de klinkerbestrating. In de Langestraat tot aan de Brinkweg, maar ook in de 's-Gravelandseweg. Daar gaat Doedens door tot aan het brinkje bij de Kei. Voor het gehele gebied van Kerkbrink en omgeving is verder gedacht aan terrassen, banken en verlichting die de historische sfeer versterken. De detaillering van de plannen, zoals het hek voor de Kerk, zal nog tijd en aandacht vergen. Maar *Albertus Perk* heeft er vertrouwen in dat de herinrichting van het gehele gebied in goede handen is.